

prima instanță: C. Roșca
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Morozaan Constantin și Morozaan Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lipcan Vasile împotriva lui Morozaan Constantin și Morozaan Maria, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Cațer Victor cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, prin care s-a respins cererea înaintată de Morozaan Constantin și Morozaan Maria privind scutirea de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă

La 03 martie 2015, Lipcan Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Morozaan Constantin și Morozaan Maria, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Cațer Victor cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie – casa individuală de locuit cu suprafața totală de 115,6 m² situată în mun. Chișinău, str. Rîndunele, 7, cu nr. cadastral 0100215.202.01 și a autoturismului de model Toyota Prado, cu n.î. K AM 779, între proprietarii devălmași Morozaan Constantin și Morozaan Maria, determinînd în proprietate lui Morozaan Constantin și Morozaan Maria cîte ½ cotă-parte ideală, precum și înscrierea în Registrul bunurilor imobile și în Registrul de stat al transporturilor rezultate din hotărîrea judecătorească și

încasarea cheltuielilor de judecată,

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 septembrie 2015 acțiunea a fost admisă, s-a determinat după Morozaan Constantin și Morozaan Maria câte ½ cotă-parte ideală din proprietatea comună în devălmășie a soților, imobilul identificat cu nr. cadastral 0100215.202.01, situat în mun. Chișinău, str. Rîndunele, 7, precum și din autoturismul de model Toyota Prado, cu n.î. K AM 779.

S-a încasat de la Morozaan Constantin în beneficiul lui Lipcan Vasile suma de 200 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat.

La 22 octombrie 2015 Morozaan Constantin și Morozaan Maria au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond, totodată au solicitat și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

La 22 februarie 2016 Morozaan Constantin și Morozaan Maria au depus cerere de amânare a ședinței de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, s-a respins cererea de amânare a ședinței de judecată și cererea privind scutirea acestora de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii le apel depuse de Morozaan Constantin și Morozaan Maria și s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de pînă la 06 aprilie 2016, ora 12:00.

Totodată s-a explicat apelanților că dacă nu vor lichida neajunsurile menționate și nu vor prezenta dovada de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 01 aprilie 2016 Morozaan Constantin și Morozaan Maria au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 și scutirea de la plata taxei de stat cu remiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului recurenții Morozaan Constantin și Morozaan Maria au invocat că instanța de apel eronat a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, și a dispus achitarea acesteia pentru depunerea cererii de apel, dat fiind faptul că la materialele cauzei a fost anexată legitimația de pensionar a lui Morozaan Constantin, seria CN nr. 137757 ce confirmă că acesta are și gradul de invaliditate I și legitimația de pensionar a lui Morozaan Maria, seria CN nr. 136196.

Astfel, indică recurentul că suma de 18 750 lei lei pe care ar urma să o achite cu titlul de taxă de stat reprezintă o sumă mare, care nu corespunde obiectului litigiului în cauză, pe care nu are posibilitatea reală de o achita.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că, încheierea

instanței de apel, recurată de Morozaan Constantin și Morozaan Maria a fost pronunțată la 24 februarie 2016.

La caz, încheierea instanței de apel a fost expediată în adresa lui Morozaan Constantin și Morozaan Maria la 23 martie 2016 (f.d. 97), fiind recepționată la 25 martie 2016 (f.d. 97).

Astfel, recursul declarat la 01 aprilie 2016, reieșind din cele expuse, se consideră declarat în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 24 februarie 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a stabilit că prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 septembrie 2015 acțiunea a fost admisă, s-a determinat după Morozaan Constantin și Morozaan Maria câte ½ cotă-parte ideală din proprietatea comună în devălmășie a soților, imobilul identificat cu nr. cadastral 0100215.202.01, situat în mun. Chișinău, str. Rîndunele, 7, precum și din autoturismul de model Toyota Prado, cu n.î. K AM 779.

S-a încasat de la Morozaan Constantin în beneficiul lui Lipcan Vasile suma de 200 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat.

La 22 octombrie 2015 Morozaan Constantin și Morozaan Maria au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond, totodată au solicitat și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

La 22 februarie 2016 Morozaan Constantin și Morozaan Maria au depus cerere de amânare a ședinței de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, s-a respins cererea de amânare a ședinței de judecată și cererea privind scutirea acestora de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii le apel depuse de Morozaan Constantin și Morozaan Maria și s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de pînă la 06 aprilie 2016, ora 12:00.

Totodată s-a explicat apelanților că dacă nu vor lichida neajunsurile menționate și nu vor prezenta dovada de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin (4) CPC la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Respectiv, Colegiul învederează obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 este legală, iar recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, precizează că potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Astfel Colegiul reține că nu sunt întemeiate argumentele recurentului vis-a-vis de ilegalitatea încheierii judecătorești de respingere a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat. Or, art. 85 al. (4) CPC prevede că, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei

de stat sau de plata unei părți a ei.

Instanța la emiterea încheierii din 24 februarie 2016 corect a indicat că lipsesc careva temeiuri de scutire a apelanților de la plata taxei de stat, în cazul în care mărimea taxei de 18 750 lei nu este una împovărătoare pentru Morozaan Constantin și Morozaan Maria și nici nu este de natură să aducă atingere dreptului de acces liber la justiție sau la un proces echitabil.

Colegiul reține, că probele anexate de recurenți la cererea de recurs privind scutirea de la plata taxei de stat, nu dovedesc în mod cert și cu precădere, starea financiară precară a subiecților.

Astfel, instanța este în imposibilitate să stabilească că recurenții nu dispun de alte mijloace financiare.

La depunerea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, Morozaan Constantin și Morozaan Maria nu au prezentat probe concludente ce ar demonstra lipsa surselor financiare, precum și lipsa oricăror bunuri mobile sau imobile.

Or, faptul că recurenta Morozaan Maria conform legitimației seria CN nr. 136196 (f.d. 81) este pensionară, iar Morozaan Consatantin, conform legitimației seria CN nr. 137757 anexată la materialele cauzei (f.d. 80), este pensionar și are și gradul de invaliditate I, nu poate fi considerat de către instanța de recurs drept temei de scutire de la plata taxei de stat, aceste probe nejustificînd pe deplin, real și obiectiv starea materială precară invocată.

Astfel instanța de recurs reține că Morozaan Constantin și Morozaan Maria, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat urmau să probeze lipsa mijloacelor financiare.

Deci, recurenții nu au prezentat probe incontestabile ce ar demonstra situația financiară precară, care ar servi drept temei pentru scutirea de la plata taxei de stat.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs, prin prisma prevederile art. 368 alin. (1) CPC, reține că instanța de apel întemeiat a dispus, prin încheierea din 24 februarie 2016 de a nu da curs cererii de apel depusă de apelanții Morozaan Constantin și Morozaan Maria, acordându-le termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze faptul că în situația din speță, acțiunea instanței de apel prin aceea că nu a dat curs cererii de apel, nu încalcă dreptul recurenților privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cît și de cea internațională ori, CEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

În contextul celor expuse, Colegiul reține că argumentele invocate de

către recurenți în cererea de recurs sunt neîntemeiate și, prin urmare, nu pot fi reținute.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Morozaan Constantin și Morozaan Maria.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lipcan Vasile împotriva lui Morozaan Constantin și Morozaan Maria, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Cațer Victor cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat